

НАРЕДБА № 9 ОТ 16 МАРТ 2001 Г. ЗА КАЧЕСТВОТО НА ВОДАТА, ПРЕДНАЗНАЧЕНА ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВИ ЦЕЛИ

Издадена от Министерството на здравеопазването, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на околната среда и водите

Обн. ДВ. бр.30 от 28 Март 2001г., изм. ДВ. бр.87 от 30 Октомври 2007г., изм. ДВ. бр.1 от 4 Януари 2011г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят изискванията към качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

(2) Наредбата има за цел да защити здравето на хората от неблагоприятните ефекти на замърсяването на питейната вода, като регламентира изисквания към качеството и безопасността ѝ.

Чл. 2. (1) Тази наредба не се прилага за:

1. натурални минерални води, определени като такива от компетентните държавни органи, съгласно действащите нормативни актове;

2. (изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) води, които са лекарствен продукт по смисъла на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина;

3. вода, чието качество не влияе нито пряко, нито косвено върху здравето на потребителите и която е предназначена само за технически цели в обществени и производствени обекти и няма техническа възможност за връзка с разпределителната система на питейната вода;

4. водата от индивидуални и обществени местни водоизточници, освен ако тя не се използва за търговска или социална дейност, с цел питейна употреба.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) Органите на Държавния здравен контрол (ДЗК) информират заинтересуваното население във всички случаи по ал. 1, т. 4, като дават необходимите препоръки за недопускане на риск за здравето при ползване на водата, както и при наличие на конкретна опасност за човешкото здраве.

Раздел II. Общи задължения

Чл. 3. (1) Водоснабдителните организации са длъжни да предприемат всички необходими мерки, за да осигурят снабдяването на населението с безопасна и чиста питейна вода.

(2) По смисъла на наредбата питейната вода е безопасна и чиста, когато:

1. не съдържа микроорганизми, паразити, химически, радиоактивни и други вещества в брой или концентрация, които представляват потенциална опасност за здравето на човека;

2. (изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) отговаря на минималните изисквания, определени в приложение № 1, таблици А и Б; и

3. са изпълнени изискванията на чл. 5-10 и чл. 12.

(3) Водоснабдителните организации предприемат всички необходими действия, за да не се допусне вторично влошаване на качеството на питейната вода при ремонт на водоснабдителни системи, режимно водоснабдяване и при пускане в експлоатация на нови водоизточници.

(4) С цел предпазване на водата за питейно-битови цели от замърсяване около питейните водоизточници и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване задължително се създават санитарно-охранителни зони съгласно Наредба № 3 за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (ДВ, бр. 88 от 2000 г.).

Чл. 4. Изпълнението на изискванията на тази наредба не трябва да допуска пряко или косвено влошаване на съществуващото качество на питейната вода по показатели, които имат отношение към здравето, както и на природните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

Чл. 4а. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) (1) В населени места с изградена и функционираща водоснабдителна система доставяне на вода за питейно-битови цели с цистерни се допуска по изключение и за ограничен период от време в случаи на бедствия и аварии, водещи до прекъсване на водоподаването или до силно влошаване качеството на питейната вода, както и при режимно водоснабдяване.

(2) При изпълнение на задълженията по ал. 1 водоснабдителните организации са длъжни да предприемат необходимите мерки доставяната с цистерни вода да отговаря на всички изисквания на наредбата и да не създава риск за здравето на потребителя.

Раздел III.

Изисквания към качеството на питейната вода

Чл. 5. (1) Питейната вода трябва да отговаря на стойностите на показателите, определени в приложение № 1, таблици А, Б, В и Г.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) Стойностите на показателите от приложение № 1, таблици В и Г, служат за целите на постоянния и периодичен мониторинг и за изпълнение на задълженията по чл. 10.

Чл. 6. (1) Стойностите на показателите по приложение № 1 трябва да бъдат спазени на следните места:

1. за вода, доставяна чрез водоснабдителната мрежа - на мястото на изтичането и от крана при консуматора;
2. за вода, доставяна в цистерна - на мястото на изтичането и от цистерната;
3. за вода, предназначена за продажба в бутилки, кутии или други опаковки - на мястото на бутилиране или наливане на водата в кутии или други опаковки;
4. (изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) за вода в обекти за производство на храни - на местата, където тя се използва в производствения цикъл.

(2) Задълженията на водоснабдителните организации по предходната алинея, чл. 3, ал. 1 и чл. 10, ал. 2 се считат за изпълнени, когато се докаже, че в резултат на състоянието на

вътрешната разпределителна система или на поддръжката ѝ е налице несъответствие между качеството на водата, доставяна чрез водоснабдителната мрежа, и показателите по приложение № 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) Собствениците и/или ползвателите на обекти с обществено предназначение, като детски и учебни заведения, лечебни заведения, заведения за обществено хранене и др., при които несъответствията с изискванията за качеството на водата, доставяна чрез водоснабдителната мрежа, се дължат на вътрешната разпределителна система, са длъжни да предприемат необходимите мерки за привеждане качеството на питейната вода в съответствие с показателите по приложение № 1.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) В случаите, когато поради състоянието и поддръжката на вътрешната разпределителна система има риск качеството на водата, доставяна чрез водоснабдителната мрежа, да не съответства на показателите по приложение № 1:

1. водоснабдителните организации са длъжни да информират собствениците на имоти за възможните за предприемане мерки за отстраняване на несъответствията с цел намаляване или предотвратяване на риска;

2. водоснабдителните организации въвеждат подходящ метод за обработка на водата преди разпределението ѝ във водопроводната мрежа с оглед редуциране или отстраняване на риска от възникване на отклонения при потребителите;

3. водоснабдителните организации дават информация и съвети на засегнатите потребители за всички други възможности, чрез които може да се постигне корекция на отклоненията при крайния консуматор.

Раздел IV. Мониторинг

Чл. 7. (1) Водоснабдителните организации провеждат или възлагат извършването на постоянен и периодичен мониторинг по показателите по приложение № 1 с цел да се осигури постоянна и системна информация за качеството на подаваната към консуматорите питейна вода и проследи ефективността на провежданата обработка и дезинфекция. Лабораторните изпитвания за целите на мониторинга се извършват в собствени или се възлагат на акредитирани лаборатории.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) Постоянният мониторинг обхваща минимума показатели по приложение № 2, таблица А, и се допълва при необходимост с актуални за региона показатели със съвместно решение на водоснабдителните организации и регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве (РИОКОЗ).

(3) Периодичният мониторинг включва всички показатели по приложение № 1, таблици А, Б, В и Г.

(4) В случаите, когато дезинфекцията е етап на подготовката или разпределението на питейната вода, системно се извършва проверка на ефективността по остатъчния дезинфектант и микробиологичните показатели, съгласно приложение № 2, таблица А. Прилаганата схема за обработка на питейната вода трябва да свежда до минимум възможността от замърсяването ѝ с вторични продукти на дезинфекцията.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) Минималната честота за вземане на проби и изпитване се определя съгласно приложение № 2, таблици Б.1 и Б.2, с изключение на показателите по приложение № 1, таблица Г, за които минималната честота за вземане на проби и изпитване е веднъж на 5 години.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) Органите на ДЗК проверяват чрез постоянен и периодичен мониторинг съответствието на подаваната към консуматорите питейна вода по показателите за качество, определени в приложение № 1, и честота, определена съгласно разработените програми за мониторинг по реда на чл. 9, ал. 1, но в размер не по-малък от 50 % от посочените изисквания в приложение № 2, таблици Б.1 и Б.2.

Чл. 9. (1) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) В изпълнение на задълженията по чл. 7 и 8 водоснабдителните организации и РИОКОЗ съвместно разработват програми за мониторинг на питейните води, които по обхват и честота отговарят на минимума изисквания по приложение № 2 и са съобразени със специфичните регионални условия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) В случаите, когато от мониторинга на най-малко две последователни години се докаже, че по отделни показатели качеството на водата е постоянно и стойностите на показателите са под определените в приложение № 1 изисквания и ако не съществуват условия за влошаване на качеството на водата, водоснабдителните организации и РИОКОЗ могат да намалят броя на пробите за съответния показател от приложение № 2, таблица Б.1, но с не повече от 50 %.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) По съвместна преценка на водоснабдителните организации и РИОКОЗ, основана на убедителни данни от предходни изследвания, че няма вероятност даден показател да присъства в концентрация, превишаваща изискванията за качество, за определен период от време той може да бъде изключен от периодичния мониторинг.

(4) Определеният брой проби трябва да се вземат, равномерно разпределени по време и място.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) Пунктовете за вземане на проби се определят съвместно от водоснабдителните организации и РИОКОЗ на местата съгласно чл. 6, ал. 1. Когато водата се доставя чрез водоснабдителната мрежа, пунктовете не могат да бъдат по-малко от два за населено място. Проби по отделни показатели за целите на мониторинга на вода, доставяна чрез водоснабдителната мрежа за всяка обособена зона на водоснабдяване, могат да се вземат и от водоизточника, резервоарите или от пречиствателната станция, ако е доказано, че стойността на изследвания показател няма да се повлияе от мястото на вземане на пробата.

(6) Методите за изпитване трябва да отговарят на изискванията, предвидени в приложение № 3, като:

1. за изпитване на микробиологичните показатели от приложение № 1, таблици А и В, се прилагат методите, посочени в приложение № 3, таблица А;

2. за изпитване на физико-химичните показатели от приложение № 1, таблици Б и В, се прилагат методи, които съответстват на изискванията, посочени в приложение № 3, таблица Б;

3. (изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) показателите цвят, мирис, вкус, мътност, общ органичен въглерод, остатъчен свободен хлор, обща твърдост, калций, магнезий, фосфати, цинк, тритий, обща алфа-активност, естествен уран и обща бета-активност се определят по методи, посочени в приложение № 3, таблица В.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) В случай на съмнение за присъствие в питейната вода на потенциално опасни за здравето вещества и микроорганизми, за които по приложение № 1 не са определени изисквания, органите на ДЗК извършват съответни проучвания и анализи и при необходимост изискват от водоснабдителните организации провеждането на допълнителен мониторинг.

Раздел V.

Отстраняване на несъответствията и ограничаване ползването на питейна вода

Чл. 10. (1) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) Във всички случаи на несъответствие на качеството на питейната вода с определените по приложение № 1 изисквания водоснабдителните организации незабавно провеждат или възлагат проучване с цел установяване на причината, като своевременно информират органите на ДЗК.

(2) Когато независимо от мерките, предприети в изпълнение на общите задължения по чл. 3 и 4, качеството на питейната вода не отговаря на показателите по приложение № 1, съответната водоснабдителна организация в зависимост от степента на отклонение и потенциалната опасност за здравето предприема в най-кратки срокове действия за отстраняване на несъответствието и възстановяване качеството на водата за питейно-битови нужди. Тези задължения не се отнасят за случаите по чл. 6, ал. 2.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) В случай че питейната вода представлява потенциална опасност за здравето поради несъответствие със стойностите на показателите по приложение № 1 или друга причина, органите на ДЗК забраняват или ограничават употребата ѝ, като незабавно уведомяват потребителите за това и им предоставят необходимите съвети. При необходимост могат да се предприемат и други действия за опазване на здравето.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) Въз основа на оценката на здравния риск, който произтича от забраната или ограничаване ползването на питейна вода, водоснабдителните организации и РИОКОЗ преценяват какви конкретни действия трябва да се реализират за опазване здравето на населението.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) В случай на несъответствие с изискванията от приложение № 1, таблица В, органите на ДЗК преценяват дали съществува здравен риск и изискват от водоснабдителните организации предприемане на действия за възстановяване качеството на питейната вода с оглед защита здравето на потребителите.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) Във всички случаи, когато несъответствията представляват опасност за здравето, водоснабдителните организации и органите на ДЗК информират потребителите за предприетите действия.

Раздел VI.

Ред за разрешаване на отклонения от изискванията за качество на питейната вода

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) (1) В случаите, когато не съществува алтернативна възможност за водоснабдяване, министърът на здравеопазването може да разреши ползването на вода за питейно-битови цели с отклонение от изискванията по приложение № 1, таблица Б до определена от него максимална стойност, без да се допуска опасност за здравето на потребителите.

(2) Отклонението се разрешава за възможно най-кратък период от време, не по-дълъг от три години.

(3) В края на периода се извършва преглед и оценка на изпълнението на действията за отстраняване на отклонението и постигнатия напредък.

Чл. 11а. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) (1) Министърът на здравеопазването може да разреши повторно удължаване на срока за ползване на вода за питейно-битови цели с отклонение за период не по-дълъг от три години въз основа на информацията от извършения преглед и оценка на действията по чл. 11, ал. 3 и становище от директора на РИОКОЗ.

(2) В случаите по ал. 1 министърът на здравеопазването предоставя на Европейската

комисия подробна информация по чл. 11, ал. 3, както и мотиви за повторното удължаване на срока за ползване на вода за питейно-битови цели с отклонение.

Чл. 11б. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) В изключителни случаи министърът на здравеопазването може да поиска от Европейската комисия да разреши ползването за трети път на вода за питейно-битови цели с отклонение, за срок не по-дълъг от три години. Европейската комисия се произнася в тримесечен срок.

Чл. 11в. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) (1) Разрешенията по чл. 11, 11а и 11б се издават въз основа на постъпило заявление от съответната водоснабдителна организация, в което се посочват:

1. наименованието и адресът на водоснабдителната организация;
2. мотивите за искане на разрешение за ползване на вода за питейно-битови цели с отклонение;
3. показателят, за който се иска разрешаване на отклонение, и данните от предходен мониторинг;
4. зоната на водоснабдяване, засегнатият географски район, общото количество вода, доставяно в денонощие, броят население, обектите за производство на храни, които използват водата;
5. подходящата схема за мониторинг с повишена честота на вземане на проби, ако е необходимо;
6. резюме на плана за необходимите мерки за отстраняване на отклонението, включително график за дейностите, оценка на разходите и условия за преразглеждане на плана.

(2) Когато предоставените данни по ал. 1 не дават достатъчна информация за вземане на решение, министърът на здравеопазването има право да изисква по-подробни сведения за обстоятелствата по т. 1 - 6.

(3) В случаите по чл. 11 и 11а министърът на здравеопазването се произнася в срок до 25 дни от подаване на заявлението по ал. 1, като издава разрешение или прави мотивиран отказ.

(4) Отказът по ал. 3 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 11г. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) (1) Разрешението за ползване на вода за питейно-битови цели с отклонение съдържа:

1. основанията за издаване на разрешението;
2. показателя, за който се отнася отклонението, и данни от предходен мониторинг;
3. максималната стойност, до която се разрешава отклонение от съответната допустима стойност на показателя, определена с наредбата;
4. зоната на водоснабдяване, засегнатия географски район, общото количество вода, доставяно в денонощие, броя население, обекти за производство на храни, които използват водата;
5. подходяща схема за мониторинг с повишена честота на вземане на проби, ако е необходимо;
6. резюме на плана за необходимите мерки за отстраняване на отклонението, включително график за дейностите, оценка на разходите и условия за преразглеждане на плана;
7. срок, за който се разрешава отклонението.

(2) В случаите, когато несъответствието с допустимите стойности на показателите по

приложение № 1 е незначително и предприетите в съответствие с чл. 10, ал. 2 действия са достатъчни за отстраняване на проблема в срок от 30 дни, директорът на съответната РИОКОЗ може да разреши ползване на вода за питейно-битови цели с отклонение, като определи максималната стойност, до която се допуска отклонението, и срок за отстраняването му.

(3) Алинея 2 не се прилага, когато в дадена зона за водоснабдяване е установено несъответствие с допустимата стойност по един и същ показател в продължение на повече от 30 дни общо през последните 12 месеца.

(4) При издаване на разрешение за ползване на вода за питейно-битови цели с отклонение, с изключение на случаите по ал. 2, РИОКОЗ и съответната водоснабдителна организация са длъжни своевременно и по подходящ начин съвместно да информират засегнатите потребители за издаденото разрешение и условията по него, като осигурят даване на съвети и консултации за рисковите групи от населението.

(5) Министърът на здравеопазването уведомява Европейската комисия в срок до два месеца за всяко издадено разрешение по чл. 11, 11а и 11б за зони на водоснабдяване с разпределяно количество вода над 1000 м³ средно на ден или с население, свързано към водоснабдителната система над 5000 човека, като предоставя и информацията по ал. 1.

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) За питейна вода, предназначена за продажба в бутилки, кутии или други опаковки, не се разрешават отклонения от изискванията по приложение № 1.

Раздел VII.

Изисквания към материали и реагенти, използвани за обработка и пренос на питейна вода

Чл. 13. (1) В процеса на дезинфекция и обработка, както и при изграждане на инсталации и съоръжения за подготовка и разпределение на питейна вода се използват само безопасни за здравето реагенти и материали, сертифицирани от акредитирани органи по сертификация, за контакт с питейна вода и/или одобрени от Министерството на здравеопазването.

(2) Питейната вода не трябва да съдържа вещества, мигриращи от контактуващи с нея материали, остатъци от реагенти, дезинфектанти и съдържащи се в тях примеси, в концентрации, които превишават количеството, необходимо за постигане целите на тяхното приложение и/или които представляват опасност за здравето.

(3) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) Изискванията по ал. 2 се прилагат и за веществата и материалите, използвани за изграждане на нови инсталации и съоръжения, както и по отношение на примесите с произход от тях.

Раздел VIII.

Информация и отчети

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) (1) Водоснабдителните организации предоставят данните от извършения мониторинг по чл. 7 на съответната РИОКОЗ.

(2) Данните по ал. 1 се предоставят ежемесечно най-късно до 20-о число на следващия месец по зони на водоснабдяване съгласно изготвен от Министерството на здравеопазването електронен формат, в съответствие с изискванията за докладване на Европейската комисия.

(3) Регионалната инспекция за опазване и контрол на общественото здраве извършва преглед и оценка на постъпилите от съответните водоснабдителни организации данни и при необходимост изисква допълване или корекция на данните.

(4) За всяка една зона на водоснабдяване РИОКОЗ добавя към получените от водоснабдителните организации данни данните от извършения от инспекцията мониторинг по чл. 8.

(5) Данните от извършения от водоснабдителните организации и РИОКОЗ мониторинг за всяка зона на водоснабдяване се предоставят ежемесечно на Министерството на здравеопазването най-късно до 30-о число на следващия месец съгласно изготвен от Министерството на здравеопазването електронен формат, в съответствие с изискванията за докладване на Европейската комисия.

(6) Министерството на здравеопазването извършва преглед и оценка на постъпилите по ал. 5 данни и при необходимост изисква допълване или корекция на данните.

Чл. 14а. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) (1) Министерството на здравеопазването въз основа на получените по реда на чл. 14 данни изготвя ежегодно обобщен национален доклад за качеството на водата за питейно-битови цели, като взема предвид разпоредбите на чл. 2, ал. 1, т. 3 и 4, чл. 5, чл. 9, ал. 1, чл. 10 и чл. 11г, ал. 4 и 5.

(2) За изготвянето на доклада по ал. 1 при необходимост Министерството на здравеопазването може да изисква допълнителна информация от водоснабдителните организации и РИОКОЗ.

(3) Министерството на здравеопазването на всеки три години изготвя сборен национален доклад, съставен от съответните доклади по ал. 1, който се публикува в рамките на една година след края на отчетния период. Първият доклад се изготвя за периода 2002 - 2004 г.

(4) Министерството на здравеопазването предоставя на Европейската комисия доклада по ал. 3 в срок от два месеца след неговото публикуване, като с първия доклад се предоставя и информация по прилагането на чл. 6, ал. 4 и приложение № 1, таблица Б, забележка (10).

(5) В случай че Европейската комисия е разработила конкретни насоки за докладване от страните членки, Министерството на здравеопазването може да изпълни задълженията по ал. 4 чрез предоставяне на данните по чл. 14 и друга информация съгласно утвърден електронен формат.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) Водоснабдителните организации и органите на ДЗК са длъжни да осигуряват достъп на потребителите до адекватна и актуална информация за качеството на питейната вода.

Чл. 16. (Отм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.)

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Питейна вода" е вода за питейно-битови цели:

а) в нейното природно състояние или след обработка, предназначена за пиене, приготвяне на храна и други битови цели, независимо дали е от повърхностен или подземен водоизточник или се доставя чрез водоразпределителна мрежа, от цистерна, в бутилки, кутии или други опаковки;

б) (изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) използвана в предприятията от хранителната

промишленост за производството, преработката, съхранението или продажбата на продукти или на вещества, предназначени за консумация от хора, с изключение на случаите, когато органите на ДЗК са преценили, че качеството на водата не може да повлияе върху безопасността на готовия хранителен продукт.

2. "Вътрешна разпределителна система" е системата от тръбопроводи, съединителни части и приспособления, инсталирани в частта от площадковата водоразпределителна мрежа и/или сградната водопроводна инсталация, от водочерпните прибори за питейна вода при консуматорите до арматурно-водомерния възел, за поддръжката на които доставчикът на водата не носи отговорност по силата на действащата нормативна уредба.

3. "Местен водоизточник" е всеки водоизточник, който може да се използва за пиене и/или водоналиване за питейно-битови нужди, но не е включен във водоснабдителната система на населените места или не се използва за самостоятелно (автономно) питейно-битово водоснабдяване на отделни обществени и производствени обекти, където постоянно или временно пребивават или работят хора.

4. "Обществен местен водоизточник" е местен водоизточник с изградени съоръжения за ползване на водата, който е обществено достъпен и традиционно се използва за пиене и/или водоналиване за питейно-битови нужди.

5. (изм. - ДВ, бр. 87 от 2007 г., в сила от 30.10.2007 г., изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) "водоснабдителни организации" са В и К операторите по смисъла на чл. 2 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги или други юридически лица, които експлоатират водоснабдителна система за питейно-битово водоснабдяване.

6. (зал. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.)

7. "Зона на водоснабдяване" е географски очертан район, в рамките на който се добива или разпределя питейна вода с приблизително еднакви качества, доставяна от един или повече водоизточници.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) С тази наредба се въвеждат изискванията на Директива 98/83/ЕО на Съвета от 3 ноември 1998 г. относно качеството на водите, предназначени за човешка консумация (обн., ОВ, Специално издание 2007 г., Глава 15, том 04).

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) Наредбата се издава на основание чл. 135, т. 3 във връзка с чл. 189 от Закона за водите.

§ 3. До въвеждането като БДС на посочените в приложение № 3, таблица А методи за изпитване за определяне на съответните показатели се използват БДС 17335-93 и БДС 17336-93. Тези методи могат да се прилагат в срок до 5 години след въвеждането като БДС на методите, посочени в приложение № 3, таблица А.

§ 4. В срок 7 години от влизане в сила на наредбата могат да се прилагат БДС за методи за изпитване на вода за пиене, които не отговарят на посочените в приложение № 3, таблици Б и В изисквания.

§ 5. (Отм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.)

§ 6. Разпоредбите на чл. 11, ал. 1, 2, 3, 7 и 8 се прилагат от 1 януари 2010 г. До влизане в сила на тези изисквания разрешения за използване на води за питейно-битови цели от нови водоизточници с отклонения от тази наредба се издават само от главния държавен санитарен инспектор по реда на чл. 11, ал. 4 и 5.

§ 7. (1) За показателите от приложение № 1, таблици Б и В - алуминий, трихалометани, електропроводимост и клостридиум перфрингенс, разпоредбите на наредбата се прилагат от 1 януари 2005 г.

(2) За показателите от приложение № 1, таблици Б, В и Г - антимонон, бензен, бенз(а)пирен, бор, бромати, 1,2-дихлоретан, живак, никел, общ органичен въглерод, пестициди, пестициди общо, полициклични ароматни въглеводороди, тетрачлоретан, тричлоретан и тритий, разпоредбите на наредбата се прилагат от 1 януари 2007 г.

§ 8. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) Контролът по спазване изискванията на тази наредба се осъществява от органите на ДЗК по реда на Закона за водите и Закона за здравето.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА № 1 ОТ 10 ОКТОМВРИ 2007 Г. ЗА ПРОУЧВАНЕ, ПОЛЗВАНЕ И
ОПАЗВАНЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 87 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 30.10.2007 Г.)

§ 20. Наредбата влиза в сила от датата на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

**НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 9 ОТ 2001 Г. ЗА
КАЧЕСТВОТО НА ВОДАТА, ПРЕДНАЗНАЧЕНА ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВИ ЦЕЛИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 1 ОТ 2011 Г.)

§ 25. Навсякъде в текста на наредбата абревиатурата "ДСК", се заменя с "ДЗК", а думите "местните компетентни органи" се заменят с "водоснабдителните организации и РИОКОЗ".

Приложение № 1 към чл. 3, ал. 2, т. 2

(Предишно Приложение № 1 към чл. 3, т. 2, изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.)

Микробиологични показатели

Таблица А. 1

За вода по смисъла на чл. 6, ал. 1, т. 1, 2 и 4.

Показател	Стойност брой КОЕ(*1)/ml
Ешерихия коли (E. coli)	0/100
Ентерококи	0/100

Таблица А. 2

За вода по смисъла на чл. 6, ал. 1, т. 3.

Показател	Стойност брой КОЕ/ml
Ешерихия коли (E. coli)	0/250
Ентерококи	0/250
Псевдомонас аеругиноза	0/250
Брой колонии (микробно число) при 22°C	100(*2)
Брой колонии (микробно число) при 37°C	20(*2)

(*1) КОЕ - колонообразуващи единици.

(*2) Стойностите на микробните числа са за 1 ml.

Таблица Б
Химически показатели

Показател	МС(*1)	Единица	Забележки
Акриламид	0,10	µg/l	Забележка(*2)
Антимон	5,0	µg/l	
Арсен	10	µg/l	
Бензен	1,0	µg/l	
Бенз(а)пирен	0,010	µg/l	
Бор	1,0	mg/l	
Бромати	10	µg/l	Забележка(*3)
Винилхлорид	0,50	µg/l	Забележка(*2)
1,2-Дихлоретан	3,0	µg/l	
Епихлорхидрин	0,10	µg/l	Забележка(*2)
Живак	1,0	µg/l	
Кадмий	5,0	µg/l	
Мед	2,0	mg/l	
Никел	20	µg/l	
Нитрати	50	µg/l	Забележка(*4)
Нитрити	0,50	µg/l	Забележка(*4)
Олово	10	µg/l	
Пестициди	0,10	µg/l	Забележка(*5) и (*6)
Пестициди (общо)	0,50	µg/l	Забележка(*5) и (*7)
Полициклични ароматни въглеродороди	0,10	µg/l	Забележка(*8)
Селен	10	µg/l	
Тетрахлоретен и трихлоретен	10	µg/l	Забележка(*9)
Трихалометани (общо)	100	µg/l	Забележка(*10)
Флуориди	1,5	mg/l	
Хром	50	µg/l	
Цианиди	50	µg/l	

Забележки:

(*1) МС - максимална стойност.

(*2) Като теоретична концентрация за миграция на остатъчен мономер във водата, определена по изчислителен път въз основа на спецификацията за контактуващия с питейната вода полимерен материал.

(*3) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.) Без да се влошава дезинфекцията на водата, стойността трябва да се поддържа възможно най-ниска. За вода по смисъла на чл. 6, ал. 1, т. 1, 2 и 4 МС трябва да бъде достигната до десетата година от влизане на наредбата в сила. Между петата и десетата година е валидна МС 25 µg/l.

(*4) При съвместно присъствие на нитрати и нитрити сборът от съотношенията на аналитично определената концентрация към съответната МС трябва да бъде по-малък или равен на единица. По отношение на тези показатели трябва да бъдат изпълнени условията:

(1) (нитрати)/50 + (нитрити)/3 ≤ 1, където стойностите са в mg/l;

(2) на изход от пречиствателната станция концентрацията на нитритите трябва да е до 0,10 mg/l.

(*5) "Пестициди" означава:

- органични инсектициди
- органични хербициди
- органични фунгициди
- органични нематоциди
- органични акарициди
- органични алгициди
- органични родентициди
- органични слимициди
- свързани продукти (напр. растежни регулатори) и съответните метаболити, разпадни продукти и реактиви.

Мониторират се само пестициди, за които съществува вероятност да попаднат в даден водоизточник.

(*6) Стойността се отнася за всяко отделно активно вещество, метаболит или реакционен продукт на пестицидите.

МС за алдрин, диелдрин, хептахлор и хептахлор епоксид е 0,030 µg/l.

(*7) Като сума от концентрациите на всички отделни пестициди, открити в процеса на мониторинг, определени количествено.

(*8) Като сума от концентрациите на:

бензо(b)флуорантен

бензо(k)флуорантен

бензо(ghi)перилен

индено(1,2,3-cd)пирен.

(*9) Като сума от концентрациите на посочените вещества.

(*10) Като сума от концентрациите на:

хлороформ

бромформ

дибромхлорметан

бромдихлорметан.

Таблица В
Показатели с индикаторно значение

Показател	МС	Единица	Забележка
Активна реакция	≥ 6,5 и ≤ 9,5	pH единици	Забележка(*1) и (*2)
Алуминий	200	mg/l	
Амониев йон	0,50	mg/l	
Вкус	Приемлив за потребителите и без значими колебания спрямо обичайното за показателя		
Електропроводимост	2000	µS cm(-1) (при 20°C)	Забележка(*1)
Желязо	200	µg/l	
Калций	150	mg/l	Забележка(*3)
Магнезий	80	mg/l	Забележка(*3)
Манган	50	µg/l	
Мирис	Приемлив за потребителите и без значими колебания спрямо обичайното за показателя		
Мътност	Приемлива за потребителите и без значими колебания спрямо обичайното за показателя		Забележка(*4) и (*5)

Натрий	200	mg/l	
Общ органичен въглерод	Без значими колебания спрямо обичайната стойност на показателя		Забележка(*6)
Обща твърдост	12	mg(Sum)qv/l	Забележка(*3)
Остатъчен свободен хлор	0,3-0,4	mg/l	Забележка(*7)
Перманганатна окисляемост	5,0	mg O2/l	Забележка(*8)
Сульфати	250	mg/l	Забележка(*1)
Фосфати	0,5	mg/l	
Хлориди	250	mg/l	Забележка(*1)
Цвят	Приемлив за потребителите и без значими колебания спрямо обичайното за показателя		
Цинк	4,0	mg/l	
Клостридиум перфрингенс (вкл. спори)	0/100	KOE/ml	Забележка(*9)
Колиформи	0/100	KOE/ml	Забележка(*10)
Брой колонии (микробно число) при 22°C	Без значими колебания спрямо обичайната стойност на показателя за съответната вода		

Забележки:

(*1) Водата не трябва да е агресивна.

(*2) За негазирана вода, предназначена за бутилиране, наливане в кутии или други опаковки, се допуска долна граница до 4,5 рН единици, а за естествено или изкуствено газизирана вода рН може да бъде и по-ниско.

(*3) Показателите се определят само за вода от подземни водоизточници, за които няма данни.

(*4) В случай на обработка на вода от повърхностни водоизточници стойността на показателя на изхода на пречиствателната станция не трябва да превишава стойност, еквивалентна на 1 нефелометрична единица мътност, според метода за определяне на показателя.

(*5) Определянето на показателя е съгласно § 4 ПЗР от наредбата.

(*6) Показателят може да не се определя за зони за водоснабдяване, в които се доставят по-малко от 10 000 куб.м вода в денонощие.

(*7) Показателят се определя в първия и всички междинни пунктове на хлориране след осъществен 30-минутен контакт с водата.

(*8) Показателят се определя във всички случаи, когато не се изследва общ органичен въглерод.

(*9) Определя се, когато водата е от повърхностен водоизточник или има данни, че се повлиява от такъв. При несъответствие с определените изисквания за качество съгласно чл. 10, ал. 1 се провежда проучване на водоизточника за наличие на патогенни микроорганизми, включително криптоспоридии, и риска за консуматорите. Резултатите от всички подобни изследвания се включват в годишните отчети.

(*10) За вода по смисъла на чл. 6, ал. 1, т. 3 изискването за показателя е 0/250 КОЕ/ml.

Таблица Г
Радиологични показатели

Показател	МС	Единица	Забележки
Тритий	100	Bq/l	
Обща индикативна доза	0,10	mSv/year	Забележки (*1) и (*2)
Обща алфа-активност	0,5	Bq/l	Забележка(*3)
Обща бета-активност	1,0	Bq/l	Забележка(*3)
Естествен уран	0,03	mg/l	

Забележки:

(*1) С изключение на тритий, 40калий, радон и разпадните му продукти.

(*2) Съответствието по показателя обща индикативна доза се оценява по контролни нива на обща алфа-активност и обща бета-активност. При превишаване на контролно ниво се извършва експертна оценка на общата индикативна доза от органите на ДЗК.

(*3) Контролно ниво.

Приложение № 2 към чл. 7, ал. 2

(Предишно Приложение № 2 към чл. 7, т. 1, изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.)

Мониторинг

Таблица А

Минимум показатели за анализ при постоянния мониторинг

Показател	Забележки
Активна реакция	
Алуминий	Забележка(*1) и (*3)
Амониев йон	
Вкус	
Електропроводимост	
Желязо	Забележка(*2) и (*3)
Манган	
Мирис	
Мътност	
Нитрати	Забележка(*4) към приложение № 1, табл. Б
Нитрити	Забележка(*4) към приложение № 1, табл. Б
Остагъчен свободен хлор	
Цвят	
Ешерихия коли	
Клостридиум перфрингенс (вкл. спори)	Забележка(*3) и (*4)
Колиформи	
Микробно число при 22°C и 37°C	Забележка(*5)
Псевдомонас аеругиноза	Забележка(*5)

Забележки:

(*1) Определя се, ако се използват алуминийсъдържащи коагуланти.

(*2) Определя се, ако се използват желязосъдържащи коагуланти.

(*3) С изключение на случаите, уточнени в забележките, показателят се мониторира по схемата, определена за периодичния мониторинг.

(*4) Определя се в случаите, когато водата е от повърхностен водоизточник или има данни, че се повлиява от такъв.

(*5) Определя се за вода по чл. 6, ал. 1, т. 3.

Таблица Б. 1

Минимална честота за пробовземане и анализ на питейна вода по смисъла на чл. 6, ал. 1, т. 1, 2 и 4

Обем(*1) вода, добивана и разпределяна в зоната на водоснабдяване куб.м/денонощие	Постоянен мониторинг	Периодичен мониторинг
	брой проби в година(*2) и (*3)	брой проби в година(*2) и (*3)
<= 100	2	Забележка (*4)
>100 <= 1000	4	1
>1000 <= 10 000	4 за първия обем от 1000 куб.м/денонощие и по 3 до-	1 за първия обем от 1000 куб.м/денонощие и по 1 до-

> 10 000	<= 100 000	пълнителни за всеки следващ обем от 1000 куб.м/денонощие 4 за първия обем от 1000 куб.м/денонощие и по 3 допълнителни за всеки следващ обем от 1000 куб.м/денонощие	пълнителна за всеки следващ обем от 3300 куб.м/денонощие 3 за първия обем от 10 000 куб.м/денонощие и по 1 допълнителна за всеки следващ обем от 10 000 куб.м/денонощие
> 100 000		4 за първия обем от 1000 куб.м/денонощие и по 3 допълнителни за всеки следващ обем от 1000 куб.м/денонощие	10 за първия обем от 100 000 куб.м/денонощие и по 1 допълнителна за всеки следващ обем от 25 000 куб.м/денонощие

Таблица Б. 2
Минимална честота за пробовземане и анализ на питейна вода по смисъла на чл. 6, ал. 1, т. 3

Обем на водата, предназначена за наливане в бутилки, кутии или други опаковки(*1) куб.м/денонощие	Постоянен мониторинг	Периодичен мониторинг
	брой проби в година	брой проби в година
<= 10	1	1
> 10	12	1
> 60	1 за всеки 5 куб.м от общия обем	1 за всеки 100 куб.м от общия обем

Забележки:

(*1) Обемите се изчисляват като средни количества за календарната година.

(*2) В случаите на краткотрайно режимно водоснабдяване, когато водата се доставя в цистерна, броят на пробите се определя от водоснабдителните организации и РИОКОЗ за всеки конкретен случай.

(*3) Броят проби може да бъде редуциран в съответствие с разпоредбите на чл. 9, ал. 1.

(*4) 1 проба на 2 години

Приложение № 3 към чл. 9, ал. 6

(Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г.)

Методи за анализ

Таблица А

Показател	Метод
Колиформи и Ешерихия коли	БДС EN ISO 9308-1
Ентерококи	БДС EN ISO 7899-2
Псевдомонас аеругиноза	БДС EN 12780
Брой колонии	БДС EN ISO 6222

при 22°C и 37°C
Клостридиум перфрингенс
(вкл. спори)

БДС EN 26461-2

Таблица Б

За посочените по-долу показатели методите за анализ трябва като минимум да измерват концентрации, равни на стойностите на показателите, с точност, прецизност и граница на откриване, както е посочено. Резултатът трябва да бъде изразен със същия брой десетични знаци, както при стойностите на показателите в приложение № 1, таблици Б и В.

Показатели	Точност в % от стойността на показателя (*1)	Прецизност в % от стойността на показателя (*2)	Граница на откриване в % от стойността на показателя (*3)	Забележка
Акриламид				Забележка (*4)
Алуминий	10	10	10	
Амониев йон	10	10	10	
Антимон	25	25	25	
Арсен	10	10	10	
Бенз(а)пирен	25	25	25	
Бензен	25	25	25	
Бор	10	10	10	
Бромати	25	25	25	
Кадмий	10	10	10	
Хлориди	10	10	10	
Хром	10	10	10	
Електропроводимост	10	10	10	
Мед	10	10	10	
Цианиди	10	10	10	Забележка (*5)
1,2-Дихлоретан	25	25	10	
Епихлорхидрин				Забележка (*4)
Флуориди	10	10	10	
Желязо	10	10	10	
Олово	10	10	10	
Манган	10	10	10	
Живак	20	10	20	
Никел	10	10	10	
Нитрати	10	10	10	
Нитрити	10	10	10	
Окисляемост	25	25	10	Забележка (*6)
Пестициди	25	25	25	Забележка (*7)
Полициклични ароматични въглеводороди	25	25	25	Забележка (*8)
Селен	10	10	10	
Натрий	10	10	10	
Сульфати	10	10	10	
Тетрахлоретен	25	25	10	Забележка (*9)
Трихлоретен	25	25	10	Забележка (*9)
Трихалометани общо	25	25	10	Забележка (*8)
Винилхлорид				Забележка (*4)

Забележки:

(*1) Точност е систематичната грешка и представлява разликата между средната стойност на голям брой повторно извършени измервания и точната стойност.

(*2) Прецизност е случайната грешка и обикновено се изразява като стандартно отклонение (в дадена партида и между партиди) на представителни резултати спрямо средната стойност. Приемливата прецизност е равна на удвоеното относително стандартно отклонение.

(*3) Граница на откриване е:

- или три пъти относителното стандартно отклонение в дадена партида обичайна проба, съдържаща ниска концентрация на параметъра,

- или пет пъти относителното стандартно отклонение в дадена партида работна проба.

(*4) Контролира се чрез спецификацията на продукта.

(*5) Методът трябва да позволява измерване на общи цианиди във всички форми.

(*6) Окисляването трябва да се извършва за десет минути при 100°C в кисела среда, като се използва перманганат.

(*7) Посочените характеристики се отнасят за всеки отделен пестицид.

(*8) Характеристиките на метода за определяне на отделни вещества, влизащи в състава на отделните показатели, се определят на база 25% от посочената в приложение № 1 МС.

(*9) Характеристиките на метода за определяне на отделни вещества, влизащи в състава на показателя, се определят на база 50% от посочената в приложение № 1 МС.

Таблица В

Показател	Метод	Забележки
Вкус	БДС	Забележка(*1)
Естествен уран	БДС	Забележка(*1)
Калций	БДС	Забележка(*1)
Магнезий	БДС	Забележка(*1)
Мирис	БДС	Забележка(*1)
Мътност	БДС	Забележка(*1) и (*2)
Общ органичен въглерод	БДС	Забележка(*1)
Обща бета-активност	БДС	Забележка(*1)
Обща твърдост	БДС	Забележка(*1)
Остагъчен свободен хлор	БДС	Забележка(*1)
Обща алфа-активност	БДС	Забележка(*1)
Тритий	БДС	Забележка(*1)
Фосфати	БДС	Забележка(*1)
Цвят	БДС	Забележка(*1)
Цинк	БДС	Забележка(*1)
pH	БДС	Забележка(*1) и (*3)

Забележки:

(*1) Да се използват действащи БДС, БДС ISO или БДС EN методи.

(*2) Методът за определяне на мътността при мониторинга на обработени повърхностни води трябва като минимум да измерва концентрация, равна на 1 нефелометрична единица с точност, възпроизводимост и степен на откриваемост от 25%.

(*3) Методът за анализ трябва да измерва концентрации, равни на стойността на показателя с точност и възпроизводимост от 0,2 pH единици.